

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОГО
УПРАВЛІННЯ ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ
ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ**

Кафедра менеджменту та управління проектами

**ІННОВАЦІЙНІ ІНСТРУМЕНТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ІНВЕСТИЦІЙНОГО ТА ІНФРАСТРУКТУРНОГО
РОЗВИТКУ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД**

*Матеріали науково-практичної конференції за міжнародною участю
27 листопада 2020 р., м. Дніпро*

**Дніпро
ДРІДУ НАДУ
2020**

Рекомендовано до друку вченою радою ДРІДУ НАДУ при Президентові України (протокол № 10/240 від 29.12.2020 р.).

Редакційна колегія:

д.держ.упр., проф. Серьогін С.М., д.і.н., проф. Бородін Є.І.,
д.держ.упр., доц. Чикаренко І.А., д.держ.упр., проф. Маматова Т.В.,
к.держ.упр. Сергієнко Е.О. (відп. секретар)

I-66 **Інноваційні інструменти** забезпечення інвестиційного та інфраструктурного розвитку об'єднаних територіальних громад : матеріали наук.-практ. конф. за міжнар. участю, м. Дніпро, 27 листоп. 2020 р. / за заг. ред. І. А. Чикаренко. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2020. – 368 с.

Уміщені матеріали доповідей учасників науково-практичної конференції «Інноваційні інструменти забезпечення інвестиційного та інфраструктурного розвитку об'єднаних територіальних громад» щодо опрацювання інноваційних управлінських підходів у практиці управління місцевим розвитком в умовах децентралізації, формування, функціонування та розвитку об'єднаних територіальних громад, подано результати вивчення та узагальнення релевантного зарубіжного та вітчизняного досвіду і кращих практик.

Розраховано на фахівців публічного управління, працівників органів державної влади та місцевого самоврядування, науковців, викладачів, слухачів Національної академії державного управління при Президентові України, а також буде корисним для всіх, кого цікавить окреслене коло проблем.

ЗМІСТ

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

ЧИКАРЕНКО Ірина, МАМАТОВА Тетяна, ЧИКАРЕНКО Олексій.

<i>Інноваційні інструменти забезпечення інвестиційного та інфраструктурного розвитку об'єднаних територіальних громад</i>	9
КРАЙНИК ОЛЬГА. <i>Управління територіальною громадою в умовах децентралізації</i>	13
МОЛОКАНОВА Валентина. <i>Проблеми вдосконалення стратегічної діяльності об'єднаних територіальних громад в Україні</i>	17
БОРТНІК Олена. <i>Ризик-менеджмент та стандарти ISO: можливості застосування в органах місцевого самоврядування</i>	21
ДРОБАХІНА Тетяна. <i>Креативні індустрії як стратегічний вектор розвитку території</i>	24

СЕКЦІЙНІ ЗАСІДАННЯ

АЗАМАТ Альона, ОГІНОК Соломія. <i>Аналіз основних інноваційних тенденцій у галузі електронної торгівлі</i>	27
АМЕН Асхат, ГАЙСИНА Макпал, КЕНЖЕГУЛОВА Алія. <i>Доступность и качество государственных услуг в зеркале общественного мнения</i>	30
БЕЗЕНА Іван. <i>Нові стратегії розвитку територіальної громади як фактор сталого розвитку регіону</i>	34
БЕЗУС Валерій. <i>Інвестиційна екосистема як інструмент модернізації водної інфраструктури України</i>	38
БЛІЩУК Катерина, ДОМША Ольга. <i>Цифровізація – складова сталого розвитку громад і територій</i>	41
БОГАШКО Олександр. <i>Роль університетів у формуванні й розвитку «трикутника знань» на регіональному рівні</i>	44
БОЛКУНОВИЧ Анна, Валерія ВАСИЛЬЄВА, Николай БЕЛОДЕД. <i>Подходы к совершенствованию стратегической деятельности на местном уровне</i>	47
БОНДАРЕНКО Віктор. <i>Процес децентралізації: негативні наслідки та механізми їх подолання</i>	51
БОНДАРЕЦЬ Єлизавета. <i>Нові підходи до вдосконалення системи управління проектами регіонального розвитку</i>	57
БОРОДІНА Оксана. <i>Інноваційні підходи у регіональній політиці на прикладі принципів SMART-спеціалізації регіону</i>	59
БРАЦИЛО Ганна. <i>Інструменти підвищення спроможності об'єднаних територіальних громад в умовах реформи децентралізації в Україні</i>	62
БУКАНОВ Григорій. <i>Особливості електронного урядування як інструмента реалізації державної екологічної політики на регіональному рівні</i>	66
ВАКУЛЕНКО Володимир, Марина КОНДРАТЕНКО. <i>Застосування інструментів моніторингу та оцінки для підвищення якості публічних послуг в ОТГ</i>	68

СЕМЕНІХІНА Юлія. <i>Громадська експертиза як технологія взаємодії громадянського суспільства із владою</i>	255
СЕМЕНОВ Дмитро, ЛЯШКО Ірина. <i>Проблеми та перспективи розвитку сучасного менеджменту в суспільстві</i>	259
СЕМЕНЦОВА Олена, СОБОЛЕВСЬКИЙ Олександр. <i>Методи оцінки ефективності діяльності організацій публічної сфери</i>	261
СЕРГІЄНКО Володимир. <i>Теоретичні основи інвестиційного розвитку аграрного виробництва в об'єднаних територіальних громадах</i>	264
СЕРГІЄНКО Елла. <i>Формування іміджу громади як інструмент забезпечення інвестиційного розвитку</i>	267
СОКОЛОВСЬКА Оксана. <i>Цифровізація як нова якість муніципального управління</i>	272
СОРОКА Максим. <i>Громадські системи моніторингу якості повітря як незалежні сервіси для локальних громад</i>	274
ТАРАСЕНКО Денис, ШАГАНОВ Павло. <i>Використання інформаційно-комунікаційних технологій в процесі забезпечення позитивного іміджу органів державної влади</i>	277
ТАРАСЕНКО Олена, СОТНІКОВА Олена. <i>Роль держави в забезпеченні розвитку інноваційної діяльності</i>	279
ТРЕЦОВ Мирослав, МУНЬКО Анна. <i>Забезпечення гнучкості державного фінансування проєктів розвитку територій</i>	281
УГРЮМОВА Катерина, ЯГОДЕНКО Ірина. <i>Фінансування медичного страхування в Україні</i>	283
УСЕНКО Інна. <i>Проблемні питання виплати штрафів за порушення рибохоронного законодавства та роль органів місцевого самоврядування в їх вирішенні</i>	285
УШАКОВА Алла. <i>Формування проектних компетентностей службовців місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад</i>	287
ФЕЛОНЮК Олена, ФЕДОТОВА Тетяна <i>Оцінка ризиків реалізації стратегій розвитку об'єднаних територіальних громад</i>	290
ФІЛАТОВА Марія. <i>Аукціон як основа сучасної системи державних закупівель</i>	293
ФОКША Лілія. <i>Запозичення як інструмент акумулювання додаткових фінансових ресурсів територіальною громадою</i>	295
ХУДАВЕРДІЄВА Вікторія. <i>Соціальне партнерство як основа соціально-економічного розвитку країни</i>	298
ЦЕХАНОВИЧ Виктор. <i>Еврорегиональное сотрудничество в системе NUTS.</i>	302
ЧАРКІНА ТЕТЯНА. <i>Концесія вокзалів як фактор підвищення конкурентоспроможності залізниці</i>	305
ЧЕРНЯТІНА Вікторія. <i>Перспективи розвитку об'єднаних територіальних громад в Україні</i>	309
ЧЕХ Лаура. <i>Фінансова безпека України в умовах глобалізації</i>	311
ЧИКАРЕНКО Ірина, МАМАТОВА Тетяна. <i>Фактори забезпечення спроможності об'єднаної територіальної громади</i>	313

Олена СЕМЕНЦОВА

к. е. н., доцент,

доцент кафедри менеджменту і адміністрування

Український державний університет залізничного транспорту

Олександр СОБОЛЕВСЬКИЙ

головний інженер структурного підрозділу

«Ілларіонівська колійна машинна станція»

філії «Центр будівництва та ремонту колії»

АТ «Укрзалізниця»

МЕТОДИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙ ПУБЛІЧНОЇ СФЕРИ

На сьогодні, існує велика кількість методів оцінювання ефективності управлінської діяльності. В тій чи іншій мірі їх можна застосовувати в ситуаціях, коли постає питання щодо необхідності проведення оцінки ефективності діяльності організацій публічної сфери.

В залежності від виду показників, що використовуються при проведенні оцінки, всі методи умовно поділяють на кількісні, якісні та комбіновані.

У випадку, коли результати діяльності організації публічної сфери описуються достатньою кількістю показників, що носять кількісний характер, доцільно застосовувати кількісні методи оцінки ефективності діяльності організацій публічної сфери. Це найпоширеніші в наукових дослідженнях методи, бо з їх об'єктивністю та прозорістю складно сперечатися. Тож, кількісні методи мають ряд переваг:

- чіткість та прозорість визначення рівня показника;
- високий рівень об'єктивності виміру;
- можливість застосування, як до явища або процесу в цілому, так і до окремих його складових;
- простота в проведенні подальших аналітичних досліджень;
- зручність наочного представлення отриманих результатів досліджень тощо.

Прикладом кількісних методів, що можуть бути застосовані для оцінки ефективності діяльності організацій публічної сфери є бальний метод. При його застосуванні оцінка відбувається за заздалегідь встановленими критеріями, та системою бальної оцінки за виконання своїх службових обов'язків, яка має ґрунтуватися на врахуванні об'єктивних факторів: виконання плану, вчасне формування звітності, кількість скарг тощо. Також оцінку ефективності виконання службових обов'язків можна диференціювати відповідно до ступеня його виконання. Оцінювання можна проводити за підсумками будь-якого звітного періоду (тиждень, декада, місяць, квартал, півріччя, рік тощо). Отримані результати в балах можна корегувати з урахуванням коефіцієнта важливості виконаних завдань та обчислювати рейтинг кожного з об'єктів оцінки.

Метод самооцінки, за допомогою якого співробітники мають змогу оцінити власні результати роботи самостійно, а деяких випадках й анонімно, також можна застосовувати серед числа кількісних до оцінки ефективності діяльності організацій публічної сфери. Але такий метод може бути використаним лише як доповнення до комплексу дій щодо оцінки ефективності діяльності організацій публічної сфери, і в жодному разі не має застосовуватись самостійно, бо має високий ступінь особистісної суб'єктивності та ймовірності недо- або переоцінки співробітниками власних результатів роботи.

Менш часто в наукових дослідженнях застосовуються якісні методи оцінки, але їх застосування може стати у нагоді при уточненні результатів. Вони мають нижчий рівень надійності порівняно до кількісних, але це можна виправити шляхом залучення до процесу оцінювання сторонніх незалежних експертів. В системі оцінки ефективності діяльності організацій публічної сфери доцільно використовувати такі методи, як:

- пряме спостереження – коли оцінювач виконує свої функції вільно та відкрито, перебуваючи в середині організації та поруч зі співробітниками як в формальних, так і неформальних відносинах, а результати спостережень подає у вигляді звіту, де розкриває виявлені ним недоліки та проблеми, а також пропонує шляхи їх подолання. При застосуванні методу великою перевагою є те, що він дозволяє отримати оцінку на основі вивчення організації зсередини та особистого знайомства з співробітниками та їх професійною діяльністю. Але в цьому криється й найголовніший недолік – суб'єктивізм оцінки, який може проявлятися в упередженому ставленні (симпатії або антипатії) до особи, що не пов'язане з її професійними якостями;

- приховане внутрішнє спостереження – коли, на відміну від попереднього, оцінювач спостерігає за подіями в організації приховано від загалу, тобто ніхто з співробітників не знає, що оцінка проводиться, і тим паче хто саме її проводить, що створює умови щодо більш точної оцінки ефективності роботи організацій публічної сфери;

- ділова гра – дозволяє оцінити, а також напрацювати багато характеристик особистості підлеглих: здатність до командної співпраці, комунікативність, стійкість до стресу, гнучкість реагування та пристосованість до швидкоплинних змін тощо, що є вкрай важливими якостями для управлінців. Основним недоліком методу є дороговизна його проведення через необхідність запрошувати відповідного фахівця;

- іспити та тестування – простий, ефективний метод вияву фахових компетентностей, що не вимагає значних коштів на його проведення.

Але для більш повної оцінки ефективності діяльності організацій публічної сфери видається доцільним застосовувати комбіновані методи, які уособлюють в собі як кількісну, так і якісну оцінку, та разом з тим дають змогу уникнути «сухого» числового оцінювання та суб'єктивізму, властивого оцінці якісними методами. Серед комбінованих методів найяскравішими та доцільними до використання в публічній сфері є:

- метод «таємного покупця» – передбачає наявність заздалегідь складеного переліку критеріїв оцінки ефективності діяльності певної організації

публічної сфери. «Таємний покупець», зазвичай під час особистого візиту до оцінюваної організації публічної сфери, звертається за заздалегідь обраною послугою та оцінює якість її надання за розробленою системою критеріїв. За результатами оцінки подає звіт керівництву з визначенням прогалин та переваг у роботі службовців та організації загалом. В свою чергу, керівництво робить висновки та впроваджує заходи щодо удосконалення роботи організації. З метою проведення оцінки найкраще звернутися до спеціалізованих фірм.

– метод «завдань» – оцінювач ставить перед кожним з робітників (або колективом в цілому) стандартне та типове для даної організації завдання, що має бути виконане у встановлений час. Результати виконання завдання мають бути зручними для кількісної і якісної оцінки. Після здачі звітів про виконану роботу, оцінювач аналізує їх і представляє керівнику результати оцінки у формі звіту. Перевагою методу є його порівняно невисока вартість та можливість проведення оцінки без відриву персоналу від його обов'язків.

Безперечно, обирати метод оцінки ефективності діяльності організацій публічної сфери слід з урахуванням специфіки оцінюваної організації. Якщо переважну більшість результатів діяльності організацій публічної сфери можна охарактеризувати широким набором кількісних, якісних та структурних показників, то доцільним буде застосовувати кількісні методи. Для організацій публічної сфери, що надають послуги, якісні методи оцінювання створюють умови щодо оцінки їх роботи за різними критеріями якості, які складно перетворити в числові дані. Але в переважній більшості випадків, найдоцільніше застосовувати комбіновані методи оцінки, бо вони поєднують в собі переваги кількісних та якісних методів.

Наукове видання

**ІННОВАЦІЙНІ ІНСТРУМЕНТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО
ТА ІНФРАСТРУКТУРНОГО РОЗВИТКУ ОБ'ЄДНАНИХ
ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД**

*Матеріали науково-практичної конференції за міжнародною участю
За загальною редакцією І. А. Чикаренко*

В авторській редакції

Комп'ютерний оригінал-макет – Е.О. Сергієнко, Ю.В. Семеніхіна

*Дніпропетровський регіональний інститут державного управління Національної академії
державного управління при Президентові України Україна, 49044, м. Дніпро, вул. Гоголя, 29,
тел. (056) 794 58 27*

*Свідотство про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців,
виготовників та розповсюджувачів видавничої продукції ДК №1743 від 06.04.2004 р.*